

социального розвитку територій; розробка моделей виробнично-інституціональних функцій.

Результати моделювання, показали, що високий рівень фінансової децентралізації характерен для країн з високим рівнем економічного розвитку, в яких спостерігається високе якість інституціональної середовища та адміністративна децентралізація, що призводить до зростання ефективності функціонування державного сектору та, як наслідок, економічному зростанню. Децентралізація за доходами пов'язана з більш сильним ефектом для економічного зростання, ніж децентралізація за витратами. Наслідком посилення вирівнювального федералізму та податкової автономії є сповільнення темпів економічного зростання. При цьому негативний ефект податкової автономії сильніший, ніж ефект вирівнювального федералізму. Фінансова децентралізація має позитивний вплив на покращення якості життя населення, індекс людського розвитку. За результатами дослідження зміна інтегрального показника рівня фінансової децентралізації на 1% призводить до підвищення індексу людського розвитку на 0,032392%. Зростання рівня фінансової децентралізації підвищує темп конвергенції регіонального розвитку на 0,017971 процентних пунктів. Разом з цим, спостерігається розрив між темпами зростання доходних та витратних повноважень бюджетів різних рівнів та темпами зростання ВВП за країнами з високим рівнем конкурентоспроможності та соціально-економічного розвитку, що знижує рівень бюджетної та боргової безпеки. Тому перспективним напрямком дослідження є оцінка системного ризику фінансової політики та стійкості фінансової системи до впливу зовнішніх «шоків».

ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ЕЛЕМЕНТІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

О. А. КАРЛОВА, д-р екон. наук, проф.

Я. В. СЕКІРОЖ, здобувач освітньої-професійної програми «Публічне управління та адміністрування»

*Українська інженерно-педагогічна академія
61003 Україна, м. Харків вул. Університетська, 16
eakarlova@gmail.com*

Серед різноманітних проблем сучасності особливої уваги привертають до себе питання функціонування та розвитку елементів соціальної сфери. В умовах ринку послуг міської економіки потребують поглиблених досліджень діагностика її елементів для визначення ступеню впливу на сукупну систему з метою розробки заходів сталого розвитку.

Соціально-економічний розвиток держави визначається багатьма факторами, у т.ч. розвитком урбанізованих територій. Важливе місце при цьому відводиться соціальній сфері, яка підпорядковується головній меті – найбільш

повному задоволенню постійно зростаючих потреб членів суспільства. Існує пряма залежність між позитивною динамікою соціального розвитку та інтенсивністю змін в людських потребах та життєвих благах, що їх задовольняють.

В ході діагностики стану та динаміки функціонування елементів соціальної сфери необхідно виявити сукупність проблем, які заважають її стійкому розвитку та запропонувати заходи їх розв'язання на рівні міста. Раціональна просторова організація соціальної сфери є суттєвою передумовою цього. Використання раціонального підходу в процесі територіальної організації суб'єктів господарювання обумовлює необхідність їх просторової організації відповідно до потреб територіальних громад.

Наукові засади просторової організації соціальної сфери передбачають врахування наступних принципів:

- раціональне розташування суб'єктів господарювання цього сектору з врахуванням демографічних та соціальних факторів;
- оптимальності та збалансованості в наданні послуг соціальної сфери у відповідності до потреб населення;
- екологічної рівноваги, тобто формування екологобезпечного типу господарювання, недопущення екологічної напруженості на території;
- вирівнювання рівнів соціальної сфери, що означає зближення окремих територій як за інтегральними показниками соціальної сфери, так і за окремими його елементами [1, 2].

Як показує практика, оптимальний розвиток та раціональне розміщення соціальної сфери забезпечують матеріальні умови життя населення, сприяють збільшенню вільного часу населення та його раціональному використанню, підвищенню культури побуту, зменшенню масштабів і трудомісткості домашнього господарства.

Слід також зазначити, що рівень забезпечення територіальних громад різних територіально адміністративних одиниць також суттєво відрізняється. Аналіз стану справ у соціальній сфері показав ряд проблем, що вимагають уваги і потребують кардинальних рішень.

Завдяки діям місцевої влади створюється матеріально-технічна база для подальшого розвитку соціальної сфери, складається реальна конкуренція на ринку послуг. Побудова у рамках чинного законодавства цивільно-правових відносин, які базуються на сучасних економічно-ефективних рішеннях сприяє інвестиційній привабливості соціальної сфери.

Список використаних джерел:

1. Карлова О. А. Визначення ступеню підготовленості та елементів стратегії управління міського комплексу до інноваційних змін //Науковий вісник БДФЕУ. Економічні науки (27) 2014. – С. 383–391.
2. Karlova, Olena. Managerial decision-making with the aim to ensure proper quality of the service industry in urban areas. Problems of spatial development of socio-economic systems: economics, education, medicine. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2015; p.p.143–150.